

der nogle Enkelte af dem, der traadte imødekommende op og lod, som om de talte i Manges Navn; men saasnart den værste Tid var forbi, og man troede at kunne desavouere, hvad der dengang var sagt som paa Andres Begne, gjorde man det strax. Dette viser altsaa, at der aldeles ikke er noget Haab om, at de kunne komme til en saadan Forstandighed i denne Sag, der vilde være til Gavn, ikke blot for dem, men for Staten i det Hele. Det er mig bekendt, at der er mange Godseiere omkring i Landet, og især veed jeg een, til hvem der fra mange af de Undergivnes Side er gjort det Tilbud, at de vilde betale Alt, hvad de paa nogen Maade kunde, for at komme ud af dette Forhold, men der er ganske ligefrem svaret dem: Vi indlade os ikke paa nogen som helst Afløsning.

Siden der er blevet talt om det Unskelige i, at der blev givet nogle Bestemmelser, hvorved Afløsningen af det Fæstegods, som tilhører offentlige Stiftelser, blev fremmet, saa kan jeg heller ikke finde Andet, end at det er unseligt, naar man tager Hensyn til den Maade, hvorpaa de Folk, der bestyre disse Godser, bære sig ad. Der er mig saaledes et Tilfælde bekendt i Aarhus Stift, hvor der er en for Fæsterne overordentlig fordeelagtig testamentariff Bestemmelse om Arvesæfte paa et saadant Fæstegods, navnlig det Davidske, og der har Stiftsovrigheden i Aarhus forsøgt at reducere det til at være et simpelt Fæsteforhold, i Anledning af en Sag, som er kommen frem der paa Godset. Det forekommer mig altsaa, at det var godt, om der blev gjort Noget, for ogsaa der at tilveiebringe en Afløsning, da der ikke er nogen Udset til, at den rette Aand, den, som Staten selv paa sine Godser har viist, kan finde Indpas.

Seer man nu hen til Regjeringen, om man da kan nære nogen sær Fortrøstning til, at den skulde gjøre, hvad den kunde, for at faae denne Sag endt, saa maa jeg sige, at jeg desto værre heller ikke har noget Haab derom. Det er jo besynderligt nok alligevel, at man ikke, fra det Dieblik af, da en Regjeringsmand her i Thinget sagde, at Fæsteforholdet nu var en Hazardcontract, hvorved Fæsteren nødvendig-

viis maatte tabe, skulde kunne vente Regjerings Understøttelse dertil; det er høist besynderligt; thi Regjeringen skulde dog vanskeligen kunne være bekendt at haandhæve et Forhold, som den selv har erklæret for et slikt Hazards spil til de mindre Formuendes Skade. Men det er jo forøvrigt ikke saalænge siden, at vi havde en Indenrigsminister, der selv var Godsforvalter, og det har ogsaa tidligere været Tilfældet, og derfor har Regjeringen tidligere skadet og forventt Lovene saaledes, som de vare givne i Midten af det forrige Aarhundrede.

Jeg skal aldeles ikke udbrede mig om denne Sag, der er saa godt forsøgt, deels af den ærede Forslagsstiller og deels af Rigsdagsmændene for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) og Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning); men den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) gav en Antydning af, at det muligviis var det Rigtigste, at man ikke lod dette Lovforslag gaae videre. Jeg kan ikke være enig med ham deri; thi det er min Overbevisning, at fra det Dieblik af, at dette Forslag er kommet frem her i Thinget, saa bør vi, naar vi have bevaret Overbevisningen om dets Retfærdighed, saaledes som han ogsaa har bevaret den, ikke lade det falde; thi ellers kan det komme til at see ud, som om vi nu havde ophørt for Alvor at ansee det for retfærdigt; om endogsaa enhver Enkelt af os sagde, at han ansaae Forslaget for at være retfærdigt, saa forelaa der dog ikke noget Beviis for, at den Afstemning, hvorved vi opsatte Lovforslagets videre Fremme, netop var grundet paa dette Motiv, eller for, at det ikke maassee dog var en Tvivl om dets Retfærdighed, der laa til Grund for en saadan Afstemning.

Der er en anden Grund, hvorfor jeg ikke kan troe, at det vilde være rigtigt at lade Lovforslaget falde her, og det er, fordi det vilde være Uret mod Landsthinget at berøve det Leilighed til at yttre sig over Forslaget, som her foreligger, efterat det Mæglingsforslag, som fornemmelig er kommet fra Landsthinget, som har sine Fædre der, er blevet afviist paa en saa haanlig Maade af dem, til hvem det